ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวโบราณสถาน เวียงกุมกาม

ชื่อผู้เขียน

นางฉัตรสุดา อู้เฉื้อง

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ผศ.ดร.ศศีเพ็ญ พวงสายใจ ประธานกรรมการ รศ.พรทิพย์ เธียรธีรวิทย์ กรรมการ ดร.ไพรัช กาญจนการุณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การกันกว้าอิสระเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประโยชน์สำหรับการใช้เป็นแนวทางในการวางแผนค้านนโยบายของภาครัฐที่ จะส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อที่จะให้เป็นแหล่งก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนและประเทศ วิธีการศึกษา ได้จากการออกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวชมโบราณสถานเวียง กุมกามจำนวน 300 ชุดในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ของเดือนเมษายน 2546 การวิเคราะห์แบบพรรณา

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในโบราณสถานเวียงกุมกาม จำนวน 300 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ระดับการศึกษาจะอยู่ในระดับ ปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานของเอกชน และระดับรายได้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ 10,001 – 30,000 บาทต่อเดือน ส่วนพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวนั้น ส่วนใหญ่จะเดินทางมาท่องเที่ยว กับกรอบครัวโดยเดินทางมาเป็นครั้งแรกมากที่สุด แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับโบราณ สถานเวียงกุมกามนั้นจะได้จากคำบอกเล่าของเพื่อนหรือญาติ สาเหตุที่มาเที่ยวเนื่องจากต้องการ ทราบถึงประวัติของท้องถิ่น และกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าฤดูกาลมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เช่น ใน

ฤดูฝนจะทำให้การเดินทางท่องเที่ยวไม่สะดวก ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเที่ยวชม โบราณสถานเวียงกุมกามแต่ละครั้งจะน้อยกว่า 500 บาท

ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ ปัจจัยด้านราคา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน เห็นว่า ราคาค่าใช้บริการรถราง 5 บาทต่อคนต่อเที่ยวและราคา ค่าเช่าจักรยาน 20 บาทต่อคันต่อเที่ยวนั้น ใม่มีผลต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานแต่อย่างใค ส่วนราคา ค่าใช้บริการรถม้า 150 บาทต่อคนต่อ ½ ชั่วโมง ราคาค่าใช้บริการมัคคุเทศก์ 200 บาทต่อครั้ง และ ราคาค่านั่งช้างเที่ยวชม 200 บาทต่อคนต่อครั้งมีผลน้อยต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม ส่วนปัจจัยค้านการคมนาคมนั้นกลุ่มตัวอย่างได้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน เห็นว่า ความใกล้กับตัวเมืองมีผลมากต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม ส่วนการมีรถบริการรับส่ง จากโบราณสถานไปกลับยังสนามบินหรือแหล่งท่องเที่ยวอื่นไม่มีผลต่อการท่องเที่ยวโบราณสถาน เวียงกุมกามแต่อย่างใค และปัจจัยค้านสถานที่พักผ่อน กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 300 คน เห็นว่าความเพียงพอของสถานที่พักผ่อน ความใกล้ของสถานที่พักผ่อนกับโบราณสถาน การมีบริการน้ำดื่มฟรีในสถานที่พักผ่อน ความสะอาดของห้องน้ำในสถานที่พักผ่อน บรรยากาศของสถานที่พักผ่อน การออกแบบของสถานที่พักผ่อนและการเก็บเงินค่าบริการห้องน้ำ สาธารณะในสถานที่พักผ่อนมีผลมากต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม

สำหรับปัจจัยด้านร้านอาหาร กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน เห็นว่า ความสะอาดของร้านอาหาร รสชาดิของอาหารที่มีจำหน่ายในโบราณสถานเวียงกุมกามนั้นมี ผสมากต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม ส่วนความหลากหลายของอาหาร การให้บริการ ของพนักงานขาย การใช้บรรจุภัณฑ์ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม และอาหารเพื่อสุขภาพนั้นมีผลน้อยต่อ การท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม ส่วนปัจจัยด้านบริการธุรกิจท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน เห็นว่า ความเพียงพอของบริการธุรกิจท่องเที่ยว เช่น ร้านถ่าย อัด และล้างรูปไม่มีผลต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกามแต่อย่างใด ส่วนการให้บริการของ พนักงานขาย การใช้บรรจุภัณฑ์ที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม และการออกแบบสถานบริการให้เข้ากับโบราณสถานเวียงกุมกามมีผลน้อยต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม และปัจจัยค้าน สิ่งดึงดูดใจ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน เห็นว่าสถานที่ท่องเที่ยวหรือ ตัวโบราณสถานเวียงกุมกาม สภาพแวดล้อมหรือชุมชนรอบข้าง การโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโบราณสถาน มักคุเทศก์ท้องถิ่นที่นำชมโบราณสถาน และความสะดวกสบายของสิ่งอำนวยความ สะดวกในโบราณสถานเรียงกุมกามนั้นมีผลมากต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานแห่งนี้

ปัจจัยค้านความสามารถในการพัฒนาให้เป็นแหล่งรายได้นั้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน เห็นว่านโยบายของชุมชน จังหวัด หน่วยงานรัฐ หน่วยงาน ของเอกชน รวมถึงรัฐบาลมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้เวียงกุมกามเป็นแหล่งสร้างรายได้ที่ สำคัญและมีผลมากต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม

สำหรับปัจจัยด้านของที่ระลึกนั้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน รูปแบบและราคาของผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกนั้นมีผลมากต่อการท่องเที่ยวโบราณสถาน เห็นว่า ส่วนการให้บริการของพนักงานที่ขายของที่ระลึก การใช้บรรจุภัณฑ์ที่คำนึงถึง เวียงกุมกาม สิ่งแวดล้อม และ การโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับของที่ระลึกที่มีจำหน่ายในโบราณสถานเวียง กุมกามมีผลน้อยต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม ส่วนปัจจัยด้านความปลอดภัย กลุ่ม ตัวอย่างได้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน เห็นว่าความปลอดภัยของสถานที่พักผ่อนและ ความปลอดภัยจากการบริโภคอาหารมีผลมากต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม ส่วนความ ปลอดภัยจากผู้นำเที่ยว พาหนะในการนำเที่ยว โครงสร้างอาคาร ความเพียงพอและการให้บริการ ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยนั้นมีผลน้อยต่อการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม ปักจัย สุดท้ายคือ ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 คน เห็นว่าความสะควก รวดเร็ว ความยากง่ายในการเข้าถึงบริการ หรือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ที่อำนวยความสะควกต่างๆ นั้นมีผลน้อยต่อการท่องเที่ยวโบราณ สถานเวียงกุมกาม

Independent Study Title

An Analysis of Factors Affecting Tourist Visits to Wiang

Kum Kam Ancient City

Author

Mrs. Chatsuda Auchieng

M.Econ.

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Sasipen Phuangsaichai

Chairperson

Assoc. Prof. Porntip

Tianteerawit

Member

Dr. Pairat Kanjanakaroon

Member

ABSTRACT

This independent study entitled "An Analysis of Factors Affecting Tourist Visits to Wiang Kum Kam Ancient City" was to determine the factors that affect the tourist visits to Wiang Kum Kam Ancient City, Sarapee District, Chiangmai Province. This study could be used as a guideline for government planning in order to promote tourism, which simultaneously generates incomes for the community and the country. The study was done by using the data collected from the questionnaires of 300 Thai tourists who visited Wiang Kum Kam Ancient City during the weekends and public holidays in March to April 2003. Descriptive statistic was used in analysis.

According to the study, it was found that most of the 300 Thai tourists who visited Wiang Kum Kam Ancient City were female, aged between 21-30. They mostly obtained the bachelor's degree as their highest education. Most of them were working for privates companies and earned 10,001-30,000 baht per month. As for the tourist behavior, most of them traveled with their families and it was their first time to visit this ancient city. They received the information about Wiang Kum Kam Ancient City from their friends or relatives. The main reason that made them decide to visit this place was that they wanted to learn its local history. The sample respondents believed that the season influenced the tourism, for example, inconvenience in travelling due to

the rainy season. In terms of expense, a visit to Wiang Kum Kam Ancient City cost normally less than 500 baht.

Regard to the factors affecting tourist visits to Wiang Kum Kam Ancient City for price factor, the sample group agreed in overall that the 5-baht charge per person for a tram trip and 20-baht charge for a bicycle inside Wiang Kum kam Ancient City did not affect the tourists' visits. However, the 150-baht charge per person per half an hour for a horse carriage trip, the 200-baht charge per one time hire for a guide, and the 200-baht charge per person for an elephant riding tour affected the tourist visits at a low level. For travel factor, the sample group thought that the close distance to the city of Wiang Kum Kam Ancient City affected the tourist visits at a high level. In case of living outside the city, it was found that though there was transport service running between Wiang Kum Kam Ancient City and the airport or other tourist attractions, it did not have any impact on the tourist visits to the ancient city at all. For recreation place factor, the sample group agreed in overall that sufficiency of recreation places, distance between the ancient city and recreation places, free drinking water in recreation places, cleanliness of toilets, atmosphere, design and architecture of recreation places, and service charge for public toilet using affects the tourist visits at a high level.

For food factor, the sample group thought that the cleanliness of food shops and the taste of the foods in Wiang Kum Kam Ancient City affected the tourist visits at a high level. However, the variety of foods, the service from salespersons, environment-friendly packaging, and healthy foods affected the tourist visits at a low level. For tourism service business factor, the sample group thought that sufficiency of tourism service business such as photo service shops did not affect the tourist visits. However, the service from salespersons, environment-friendly packaging, and the design of the shop that matched the ancient city style affected the tourist visits at a low level. For tourists' attractions factor, the sample group thought that the place or the Wiang Kum Kam Ancient City, environment and communities around the ancient city, public relations, local tour guides affected the tourist visits at a high level.

For the factor of the ability of development as a source of income, the sample group thought that the policies of the community, province, government and private organizations, including the promotion supported by the government to make Wiang Kum Kam become an important earning source affected the tourist visits at a high level. For souvenir factor, the sample

group thought that the designs and prices of the souvenir affected the tourist visits at a high level. However, the service from salespersons, environment-friendly packaging and public relations affected the tourist visits at a low level. For safety factor, the sample group thought that the safety within the recreation places and the safety from food consumption affected the tourist visits at a high level. However, the safety from tour guides, tour vehicles, the structure of the building, and sufficiency and quality of security guards affected the tourist visits at a low level. For other facilities factor, the other facilities such as the tourist information centers, the sample group thought that convenience, speed and accessibility of the service, including the service received from the coordinating staff, affected the tourist visits to Wiang Kum Kam at a low level.

